

пнство и ги освобождавало отъ много тѣжки повинности. И тѣй, при Лудвигъ XIV, кралската власть била окръжена отъ легионъ немѣняеми чиновници, и отъ цѣли хиляди стари права, заключени корпораций, неприкосновени привилегий и разни други наполовинъ обмислени остатъци и призраци отъ отдалеченното минало. Лудвигъ XIV неупищожавалъ тѣзи реликви; той чувствувалъ, че ако поизмѣни този старъ порядъкъ, то ще трѣбва да са престоива отново всичкото обществено здание. А такава гигантска работа не съотвѣтствувала на силитъ му и вкусътъ му; като не чувствувалъ въ себѣ си призвание да бѣде радикаленъ реформаторъ, той ся съвършенно удовлетворявалъ отъ онова обстоятелство, че въ всѣки отдѣленъ случай, старото документално право отстъпвало на натисканията на държавната му воля. Въ всѣки отдѣленъ случай, той правилъ всичко, което искалъ, и като практически чловѣкъ, съвсѣмъ ся не грижалъ относително това, защо ся изпълнява волята му, — за това ли, че тѣзи воля ся съвпада съ принципътъ на съществующия законъ, или за това, че тя ся опира на материалната сила. На онези чловѣци, които ся намѣрвали въ близки отношения съ него, той дѣйствувалъ съ непосредственното влияние на личността си; той ги привличалъ съ неотразимата си любезность, или имъ внушавалъ почестъ съ поразителното си величие; за достигане на цѣлитъ си, той пушалъ въ дѣйствие всичкитъ чувствителни на чловѣческата душа струни. За въ своя полза, той